

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația :
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil :
Protoiereu DUMITRU ANTAL

RELIGIA ȘI NAȚIONALITATEA

Sunt atât de diferite ocaziile în viața noastră publică, în care se invoacă religia ca un razim puternic și neclintit al naționalității noastre. Ea ne-a apărat de vitregia timpurilor, ne-a ferit de puvoii cutropirilor, ne-a întărit în fața necazurilor, ne-a mângăiat în apăsarea durerilor. De sigur putem înșira până la infinit bunurile aduse și revărsate asupra noastră de când istoria ne dă date de control. Acestea sunt vorbele de ocazie, declamările indispensabile unor situații specifice. Nu trebuie să procedăm astfel când vrem să pătrundem în adevăr rosturile unei chestiuni atât de importante. Nu putem considera faptul rezistenței noastre ca popor, ca singurul fapt real în istoria omenirii, și nici nu putem privi raporturile dintre religie și naționalitate ca singurele existente. Cazuri absolut izolate nu ne dă istoria, pentru că cu toată varietatea împrejurărilor de natură externă, socială și cosmică, precum și de natură internă sufletească, asemănările sunt neîndoiești. De aceea problema raportului între religie și naționalitate nu se poate pune numai la noi, ca fapt caracteristic unor anumite stări și împrejurări, ci oriunde, unde aceste două noțiuni au existat, bazate pe o realitate istorică. În lumina situațiilor din alte părți și sub alte împrejurări raportul se va clarifica, se va desluși cu mult mai bine, și-și va căpăta un suport științific mai temeinic.

Dacă am pleca dela definițiile, ce se dau în senz larg amânduror noțiunilor, am ghici dela început punctul de contact prin care se face legătura. E însă foarte greu să definești și pe una și pe alta, căci definițiile presupun un material concret, pe baza căruia se scoț, lucru imposibil aici. Totuși

dacă privim religia pe latura ei socială, pentru a ne putea apropia de celalalt fapt, cu care vrem să-I legăm, de naționalitate, o putem considera ca un sistem de credințe și practice referitoare la lucruri sfinte, care credințe și practici unesc în o comunitate pe toți aceia, care aderă la ele. Că există și un raport individual direct, cu aceste lucruri, nu încapă nici o îndoială, dar raportul e mai greu de stabilit, dacă restrângem noțiunea religiei la ceva individual, căci naționalitatea este un fapt social, o realitate socială, și nu individuală. Repercursiunile sociale ale naționalității pot da naștere la diferite stări psihice individuale, precum existența anumitor tendințe sufletești individuale sunt acelea, cari stau la baza încheșării sociale. Prindem însă aceste tendințe sociale ale individului în concretizările lor existente în compoziția socială a naționalității, ca manifestare evidentă a lor. Naționalitatea, am spus, e un fapt social. Să nu o identificăm însă cu conștiința națională, care nu numai că presupune un studiu de civilizație evoluat, dar și o anumită evoluție culturală, rezultată din condițiuni istorice mai mult sau mai puțin favorabile. Ne mulțumim cu conștiința vagă a unei legături ce există într'un grup mai mare de oameni, care legătură își are menirea, în primul rând, să conserve acel grup. Să nu cădem însă în celalalt extrem. Dacă conștiința națională nu numai presupune o anumită tendință de apărare, ci și de îndreptare a grupului spre idealuri, ce ies din sfera unei simple conservări, trecând în aceea a unei valorificări culturale pentru întreaga omenire, fără ca prin ea să-și piardă din caracterul ei specific, națiunea ca realitate socială,

ca popor compus din indivizi ce vorbesc aceeași limbă și practică aceleași datini asemănătoare, poate exista și fără acea conștiință a naționalității. Privind deci de o parte religia ca o sumă de datini și credințe împlinite și mărturisite de un grup întreg de oameni, iar de altă parte, naționalitatea ca un grup în sine, ca un popor, cu tendințe anumite, legătura iese evidentă. Am stabilit legătura, numai în mod principal. Care este rațiunea de a fi a acestei solidarități între religie și naționalitate? Cu alte cuvinte pentru ce se leagă ele una de alta; își are această legătură vreun rost și care este influența lor reciprocă; determină religia punctul de vedere național sau naționalitatea pe cel religios. Sunt chestiuni diferite, care însă sunt menite să lămurască același punct central: raportul dintre religie și naționalitate.

René Johanet în „Le principe des nationalités” ajunge să fixeze în trei puncte raportul dintre religie și naționalitate.

1. „Religia constituind în societate ceea ce se schimbă mai puțin și mai încet, naționalitatea reprezentând de altă parte sentimentul identității, pe care-l are această societate despre sine însăși, cele două ordine de fapte se găsesc angajate de istorie într'un sistem comun de permanență, care face ca o religie profesată de mult timp să devie o religie națională și să joace un rol imens în susținerea conștiinței publice, tot așa o națiune convertită de mult timp depinde așazicând de o religie, care nu o va lipsi de protecția și sprijinul său. Cazul Polonezilor sau al creștinilor din Orient răspunde acestei presupunerii incontestabile. Polonezii, Irlandezii sunt inseparabili de catolicism, și catolicismul e acela care le-a păstrat naționalitatea. Și tot așa catolicismul fiind înlăturat, s'a produs o ruptură între identitatea franceză, italiană, spaniolă etc.”

2. „Religia rezultând din emoțiile elementare ale omului, domnește în aceeași parte profundă a lui unde se elaborează sentimente naționale. Religia, mai mult nu se ocupă de reglementările etatiste, de limbă și nu vrea să recunoască decât limba populară, națională. Ea învață, și învață a se ruga, în idiomul tradițional, care este câteodată un idiom persecutat. Ea operează

atunci o fuziune sacră între religie și naționalitate, care le face indiscernabile și le întărește una prin alta.”

3. „O altă forță naționalizantă a religiei este clerul. Recrutat din mediul indigen, el reprezintă adesea mai bine, decât administrația unitară, interesele populației, și câteodată servește de-a o reprezenta contra lor. Exemplele date sunt acelea ale Bulgarilor, Sârbilor și Grecilor contra dominației turcești.

Cu toată afirmația lui Johannet nu putem trage o concluzie generală referitoare la posibilitatea unei determinări absolute a coeziunii naționale, prin singurul fapt al religiei. O organizație națională cu fundament politic își are multe condiții, unele mai puternice, altele mai slabe, care toate concurează la precizarea raporturilor ce trebuie să existe între indivizii grupului. Chiar Israelul, stat eminentamente teocratic, n'a depins numai de ideea Dumnezeuului atotputernic și răzbunător, ci și de împrejurările politice ale statelor înconjurătoare. Israelul a fost mare și puternic numai atunci, când statele dela marginile hotarelor Asiria, Babilonia, Egiptul, erau în declin. El, Israelul și-a pierdut din strălucire cu tot elanul național și cu tot spiritul de jertfă a locuitorilor, tot de atâtea ori de câte ori aceea reveneau la forțele lor de dominație. Am amintit doar un singur exemplu, ca să vedem cum factorii, cari determină înălțarea și perirea popoarelor, nu se pot reduce la unul singur. Dar dacă religia nu este unicul fapt de coeziune și de forță al unui popor, nu-l putem nici exclude ca nefolositor. Naționalitatea și religia luată din punct de vedere social, aparțin aceleiași categorii psihice, același sentiment puternic al solidarității, aceeași putere intelectuală a imitației, dominată de sugestia neintenționată o conduce. Căci din punctul de vedere al religiei, ceea ce leagă pe indivizi întreolaltă, nu este religia în sine, adecă acel raport de legătură prin subordonare a individului față de o putere divină, ci îndeplinirea anumitor practici rituale, acceptarea anumitor credințe religioase, cuprinse în dogme, și recunoașterea anumitelui cler. Tot așa nu naționalitatea, în general, e cea care ține legați pe indivizi, ci o naționalitate particulară.

Dacă universalismul creștinismului, în forma lui primordială, a putut distruge pe un moment particularitatea religiilor păgâne din imperiul roman, nu înseamnă că a înlocuit-o definitiv. A fost doar o transpunere a tendinței politice romane de universalizare, în domeniul religios. — Știm, că Roma nu distrugea zeitățile provinciilor supuse; respecta religiile diferitelor popoare subjugate, însă privia de un merit deosebit să fi cetățean roman. Universalismul religios al creștinismului existase mai înainte în domeniul politic. — Însă naționalismul, sau mai bine zis tendința evidențierii popoarelor ca grupuri cu limbă și datini speciale, diferite de ale altora, s'a impus destul de repede. Astăzi catolicismul însuși, cu toată tendința lui spre universalizare, nu poate neglija realitățile naționale. E nevoie și el să facă și ici și colo concesii nu dintre cele mai ușoare, pentru a-și păstra doar în aparență o universalitate manifestată abia prin limba cultului divin.

Creștinismul, dacă vrea să fie o religie universală, trebuie să se particularizeze, adică să se adapteze diferitelor realități naționale, realități care-și au felul lor de a fi. Exemplu strălucit sunt țările balcanice cât au fost sub dominația turcească, nu s'au opus numai reprezentantului lui Alah, lui Mohamed, ci s'au opus și tendinței de dominație a Grecilor. Între greci și turci era o înțelegere deplină. Turcul nu sînchisea deloc pe grec, ci din contră conducerea religioasă a țărilor balcanice creștine o lăsase în seama fanarioților creștini. Grecii și-au impus punctul lor de vedere Bulgarilor, Sârbilor, Croaților, au tins spre un universalism al ortodoxiei creștine grecești. A prins? N'a prins, pentru că s'a izbit de rezistența grupurilor naționale. Bulgarii, Sârbii, Croații nu au luptat numai contra Islamului, ca o religie diferită, în dogmele ei fundamentale ale credinței, ci și contra creștinismului grecesc, ca religie cu tendințe dominatoare. Lucrul s'a observat mai bine atunci, când Sultanul (anul 1768) a încredințat oficial pe fanarioți cu conducerea religioasă a creștinilor din Balcani. Reacțiunea tocmai acum s'a arătat mai bine.

Dacă religiunea nu a putut fi un ele-

ment de coeziune între națiuni cu aspirații deosebite, ea a fost un mijloc de emancipare a națiunii de sub autoritatea politică a altor națiuni, sau mai bine zis de conturare a grupului național. Johannet ne aduce și aici exemple destule. Tot sectarismul ivit de când cu reforma, n'a fost decât un motiv de naționalizare. Geneva contra lui Savoia (1546), Olanda și statele germane contra Imperiului, sunt exemple. Reforma a cauzat și formarea statelor unite. N'a reușit însă să se impună reforma în statele în care unirea politică era deja făcută. Ungurii au îmbrățișat reforma numai pentru a se opune Austriei catolice, care pentru ei se confunda cu catolicismul însuși.

Reforma s'a impus, grație faptului că s'a folosit de elemente naționale, componentii spiritului național, în primul rând de limba poporului în mijlocul căruia se făcea propagandă. Ce a adus ea nou a fost expresivitatea naționalismului pe cale religioasă în fața universalismului dominator.

Reacțiunea religioasă contra supremației patriarhiei grecești și a țarului rusesc a fost numai pretext pentru reorganizarea popoarelor orientale pe baze naționale.

Se poate întâmpla însă și invers ca religia să determine naționalitatea. Aceasta numai în cazurile când religia este atât de bine legată cu naționalitatea, încât aproape se confundă. Pentru elementele noi cu aceeași religie, deși naționalitate deosebită, înseamnă o identificare cu spiritul național al poporului dominant și deci o contopire cu el, care depinde numai de timp. Exemple cu popoare întregi e mai greu de adus. Cazuri individuale însă, unde religia a fost o punte de trecere dela o națiune la alta ne dă și vechea noastră nobilime ardelească. Procesul e mai lent și de aceea nici nu se observă așa bine. Trebuie o influență perpetuă timp mai îndelungat, ceea ce nu e dat oricând și oriunde.

În general putem conchide din cele relatate mai sus, că religia și naționalitatea sunt doi factori, care se influențează reciproc, ajutându-se sau distrugându-se, după cum dictează împrejurările de natură internă sau externă. Amândouă sunt menite în primul rând să conserve indivizii unui grup, care le adoptă. Și câtă vreme vitali-

tatea grupului perzistă, el își alege când pe unul când pe celalalt ca mijloc de susținere și prosperare. Conștiința națională ca o conștiință evoluată a unui sentiment de solidaritate, ca și religia ca fapt concretizat în formele rituale și de organizație bisericească sunt două forme de exprimare ale aceleiași vitalități a unui popor.

Trecutul nostru arată o continuă dependență între naționalitate și religie. Națiunea a păstrat religia ortodoxă pentru că a fost cea mai bună pentru conservarea ei în condițiile date. Au părăsit-o însă clasele sociale periclitate în existența lor. Și să nu credem, că e vorba de un egoism conștient. E o constrângere de natură internă, în primul rând, care-și găsește într'un fel sau altul scăparea dela peirea pe care o crede mai grozavă. Exemple, din istoria noastră sunt atât de multiple și variate încât la fiecare pas dai de ele. O înșirare a lor nu o cred necesară.

Religia în forma ei organizată va exista, pentru că este un mijloc de conservare a unei individualități etnice, și încă unul dintre cele mai puternice și trainice.

L. Bologa.

Mănăstirea Eroilor, din Toplița

La rubrica: Daruri și fapte creștinești, „Apostolul“, curierul arhiepiscopiei Bucureștilor, publică următoarele:

„I. P. S. Patriarh Miron a dat pentru terminarea schitului călugăresc, ce-l face la Toplița, în Ardeal, suma de Lei 935.614.—

Săptămâna trecută s'a recepționat clopotnița cu 2 odăi, catapeteasma făcută la München, stranele, instalația electrică, pictarea interiorului. Mai sunt a se picta, ca cliori (părinții săi George și Domnița), a se podi cu linoleum biserița și a le isprăvi mobilele mărunte. Cu cheltuielile din anul trecut pentru biseriță, casa călugărilor, clopotnița, împrejmuire, plantații, suma se urcă la Lei 1.700.000.—“

Această mănăstire, care va re'nvia vechile schituri de pe valea de sus a Murașului, va fi sfințită la Sf. Ilie, în cadrul unor mari solemnități.

Umblarea la biserică

..... „Doi oameni s'au suit în biserică să se roage....“ Luca, XVIII, 10.

Doi dintre cei mai răi și păcătoși oameni din vremea Mântuitorului au fost aceștia: un fariseu și un vameș.

Numai vameșul „s'a pogorît mai îndreptat la casa sa“¹⁾ pentru că s'a rugat cu umilință. Fariseul îngâmfat a ieșit poate și mai împovorat de păcate din casa Domnului de cum a intrat, pentru că n'a înțeles să se umilească. Cel puțin în fața lui Dumnezeu, care pătrunde orice suflet și cuget omenesc, ar fi trebuit să se poarte altfel. N'a făcut-o și își va fi primit răsplata.

Dar oricât de rătăciți și răi în felul lor vor fi fost acești doi oameni, totuși faptul că-i vedem intrând în casa de rugăciune, cercetând serviciul religios obișnuit, îi ridică cu mult înaintea atâtor înțelepți creștini din zilele noastre, cari cu voie sau fără de voie, ocolesc casa de rugăciune a Domnului.

Câte neamuri trăiesc pe fața pământului, la nici unul nu se întâmplă ca religia sau credința lor să nu-și aibă serviciul său dumnezeesc. Participarea la acest serviciu se impune de-opotrivă pentru toți. Neamurile creștine se mândresc chiar, că sunt stăpâne peste credința cea adevărată. În mare parte, au și serviciul religios pregătit și oficiat mai frumos și înălțător decât oriunde. Locașurile lor de rugăciune sunt strălucite capodopere de artă arhitectonică. Ce folos că rămân deobicei deșarte. Care-i motivul?

Nu sunt în stare bisericile noastre să trezească simțeminte curate și înălțătoare în inimile și cugetele credincioșilor? Dar biserica nu-i pentru ca să-ți deie ea totul și singur să stai pasiv în ea. Biserica îți dă cel mai potrivit prilej să-ți petreci câteva clipe în cea mai curată și înviorătoare contemplare divină. Te poți ruga și în camera ta, dar ești totdeauna dispus s'o faci? Nu te împresoară tocmai aici nenumăratele griji ale casei?!... La pragul bisericii rămân toate certele, pornirile pătimăse, grijile și necazurile zilnice. Alături de cei de un cuget, sufletul credinciosului

¹⁾ Luca, XVIII, 14.

se încamnă și se încălzește în biserică mai lesne decât ori unde.

Mulți oameni cu stare și cultură mai aleasă greșesc profund când par că se jenează să fie văzuți mai des în biserică. Omul avut, omul învățat și înzestrat cu onoruri înalte, dacă nu o face pentru sine, să nu uite că cel puțin mai este dator să deie și pildă bună mulțimii neștiutoare. Pe cei ce încearcă să slăbească numele și onoarea stăpânirii și a legilor, fără de cari n'ar putea dăinui pacea în țară, îi dojenește: De ce nu s'ar dojeni atunci și pe sine acela care slăbește numele și cinstea serviciului dumnezeesc, fără de care poporul cade ușor în sălbătăcire și desfrâu.

„Când soarele vede un bărbat de știință, cu stare sau putere la cârma țării îngenuchind la rugăciune alături de cei umiliți și săraci, el trece zimbând la locul său de odihnă¹⁾, zice un învățat preot creștin din țările Apusului.

„Și dacă sufletul nu-ți poate fi înduplecat la vr'o cugetare evlavioasă privind mulțimea credincioșilor în jurul său, cari cu atâtea dorinți în suflet vin înaintea lui Dumnezeu; dacă cântările duioase nu-ți pot înblânzi sufletul, atunci gândește-te cel puțin că în această zi, în acelaș ceas peste întregul cuprins al pământului închinătorii lui Hristos stau în rugăciune înaintea Lui! Nenumărate neamuri se roagă împreună cu tine, regi au coborât treptele tronului lor și se roagă cu umilință înaintea Domnului Domnilor! Chiar pe marea îndepărtată, unde în zbuciumul valurilor înspumegate alunecă vr'un vapor creștin, chiar și de acolo se înalță glas de rugăciune și cântare spre bolta zărilor albastre. Și numai tu ai putea să rămâi mut?!...²⁾

O însușire aleasă a națiunii engleze e că bisericile lor sunt totdeauna pline. Pare lucru străin pentru creștinul venit de departe să vadă cum în zi de Duminecă în orașele mari din Anglia, toți membrii consiliului comunal, recrutați din familiile celor nobili, în frunte cu „mayorul“ (primarul) lor pășesc câte doi în haine de paradă (talare istorice) spre biserică-catedrală. Ziua Duminecii este pentru Englezi adevărată zi de rugăciune și repaos. Dela co-

pil și până la bătrânul răzimat în cârjă, fără deosebire de stare, rang sau avere, curg credincioșii în șir la sunetul clopoteilor și umplu nenumăratele biserici și capele. Și această nație creștină stăpânește peste patru sute de milioane de supuși! Ba ceva și mai mult. Ea nu s'a mărginit să poarte singură roadele binecuvântate ale evlaviei sale. Prin trimișii săi credincioși, împărtășește neîncetat adevărurile credinții creștine atât Negrilor din Africa ca și popoarelor de rasă străină de prin India, America și Australia.

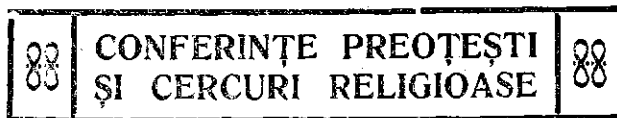
Noi am putea griji cel puțin de sufletele noastre.

Neîncetat Fiul lui Dumnezeu strigă prin glasul slujbașilor Săi, cătră cei rescumpărați de Dânsul: „*Veniți la mine voi toți cei osteniți și însărcinați, și eu vă voi da repaos*“¹⁾. Bland și plin de milostivire glas! El chiamă și azi pe cei ce-l mărturisesc pe Domnul la rugăciune în casa Sa. Binecuvântarea și ajutorul ceresc li va fi pururea aproape celor ce-l caută pe Domnul.

Doi dintre cei mai răi și păcătoși dintre oameni „s'au suit odinioară să se roage în biserică“. Și oare se cade ca creștinii zilelor noastre să rămână în urma vameșului și a fariseului?!

I. V.

¹⁾ Mat. ; XI, 28.



Protopopiatul Clujului

În decursul anului 1927 s'au ținut două conferințe pastorale generale și o conferință pastorală parțială. Cele generale s'au ținut în Cluj la 14 Aprilie și 12 Decembrie, iar cea parțială în Someșul-rece, catunul Tălienilor, la 15 August, toate sub prezidiul protopopului Nicolae Vasii.

Prima conferință s'a ocupat de problema catehizației în școala primară, recomandându-se înființarea grabnică a bibliotecilor parohiale, ca mijloc efectiv de educație a elevilor de școală și a credincioșilor cari știu ceti. Pentru biblioteci s'a întocmit și o listă de cărți potrivite. Deasemenea s'a hotărât și înființarea de coruri religioase cu copii și adulți.

¹⁾ Rt. Rev. A. White, D. D. Introductory thoughts, p. 12.

²⁾ W. G. Beaumont, The true Christian, p. 182.

Conferința a doua a fixat planul de activitate pe anul 1928, dând directivele necesare cercurilor religioase. Între problemele cercurilor religioase figurează tratarea practică a sfintelor Taine, organizarea anti-alcoolică și organizarea tinerimii și a femeilor în reuniuni.

Ambele aceste conferințe au pus în discuție și perfecționarea preoților ca duhovnici, precum și buna conducere a oficiului parohial.

Conferința pastorală a avut de obiectiv combaterea concubinajului în Munți. Cu ocaziunea aceasta a predicat despre taina Cununiei, ca factor al vieții sociale pr. protopop N. Vasiiu.

Preoțimea s'a prezentat destul de bine-intenționată la aceste conferințe și absentele au fost puține. La prima conferință s'au și mărturisit toți cei de față.

La conferința din 12 Dec. a participat și pr. revizor eparhial, contribuind prin îndrumările date la buna soluționare a chestiunilor discutate.

Educația vremii

Așa s'a intitulat interesantă conferință, ce a ținut-o dl prof. *Dr. I. Vască* în sala IV-a a Universității din Cluj, în cadrul conferințelor religioase organizate de Soc. femeilor ortodoxe române.

Educația vremii este cea individualistă-egoistă, produs al spiritului german, transplantat cu succes în America și în majoritatea țărilor europene. Aceasta educație a pregătit războiul cu toate urmările inerente lui. O asemenea educație concretizată în Germania în lozincă: „Deutschland über alles“, produce numai nenorocire și discordie și numai în spiritul creștin nu poate fi.

Idealul nou în educația vremii viitoare, a unei vremi mai bune și fericite, trebuie să fie idealul care poate contribui la împăciuire și înfrățire între oameni și popoare. Acest ideal ar trebui să-i crească pe copii în bunătate și blândețe cu cugetul curat și totdeauna pregătiți a sări de bunăvoie în ajutorul aproapelui. Nu orgoliul și vanitatea copilului, ci mai ales inima lui trebuie răscolită. O astfel de educație se poate face numai în spiritul învățaturii Mântuitorului Isus Christos, împlinindu-i

chemarea „Lăsați copii să vină la Mine“.

Educatorii sunt mamele, preoții și învățătorii. Conducătorii destinelor popoarelor ar putea da mai multă atenție creșterii. Chiar Liga Națiunilor, dacă vrea să promoveze într'adevăr pacea în lume, o poate face numai prin o nouă educație, contrare celei individualiste-egoiste.

Copilul trebuie ținut să-și deie seama, că toți suntem deopotrivă în fața Celui de sus, și că și cel mai mare dintre noi nu-i decât o celulă mai mare în organismul imens al omenirii. Mai presus de omul singuratic, este colectivitatea de oameni.

Acestea sunt ideile principale cari au fost dezvoltate în această conferință, ascultată cu o deosebită atențiune și răsplătită cu lungi aplauze.



CRONICĂ

Călugării vagabonzi

Călugării vagabonzi cutreeră și acum țara în număr destul de mare, cu deosebire în Moldova și continuă să agite populația pe chestia îndreptării calendarului. La conferința protopopilor din Mitropolia Moldovei, s'a atras atențiunea preoților asupra acestor călugări, îndrumându-se să reclame cazurile imediat la Mitropolie.

De acești netrebniți tulburători, biserică nu se va scăpa ușor, până ce stărețiile nu vor adopta un sistem mai drastic la scoa terea lor din monahism. Anume să-i desbrace de rase și îmbrace în haine civile și perchiziționați de actele de identitate călugărești, să-i trimită la domiciliu cu sprijinul autorităților civile. Dacă sunt scoși — așa cum se face până acuma — îmbrăcați călugărește, din lipsă de ocupație incompatibilă îmbrăcămintei, se apucă de preoție clandestină, împreună cu agitație pe chestia calendarului, de care poporul e încă susceptibil. Înzestrați, de regulă, cu acte de identitate călugărești, drepte sau false, prin înfățișare și îmbrăcămintă, induc în eroare chiar și autoritățile bisericesti, cum a fost cazul fostului călugăr Narcis Brătean, care de aproape 15 ani face pe călugărul, și de vre-o câțiva ani trăiește din preoție clandestină, cu toate că

a fost arestat în câteva rânduri, iar de curând e urmărit de parchetul din Târgul-Murăș.

Deoarece astfel de vagabonzi s'au ivit și pe satele noastre, preoții noștri de câteori vor întâlni astfel de călugări, îi vor legitima și dacă n'au condica de colectă cu fotografie și acte în regulă, sau bilete de voie dela stăreție, proaspăt eliberate, de a merge în comuna lor natală, sau la vre-o autoritate bisericească, îi vor da pe mâna autorităților, cerându-le în mod special să-i ducă la sf. Mănăstire, unde au declarat că aparțin. Trebuie să se știe, că un călugăr nu poate părăsi mănăstirea fără învoirea specială a starețului, care i se dă în scris și pe timp limitat.

Predică în biserică-catedrală din Cluj.

În ziua de Duminecă, 29 Ianuarie va predica *Pr. Patriciu Curea*, profesor la Școala Normală.

Eveniment fericit la Curtea Regală din Belgrad. *Regina Mărioara a jugoslaviei, în ziua de 18 Ianuarie a dat naștere unui prinț, căruia i se va da numele de Andrei.*

Doliul pentru regele Ferdinand. *La 20 Ianuarie 1928 împlinindu-se șase luni dela moartea regelui Ferdinand, încetează doliul luat de Curtea Regală. Începând dela 21 Ianuarie nu se mai îndoliază nici corespondența autorităților de Stat.*

Deces. *Pr. Ioan Giurgiuca, fost paroh în Diviciorii-mari, a decedat în Clinica din Cluj, după un morb greu, în vârstă de 74 ani. Dumnezeu îl odihnească în pace. — Transmitem condolențe îndureratei familii.*

O faptă creștinească. După cum relatează ziarele: *Dna Ana Nicolae St. Marin, a făcut următoarele donațiuni întru pomenirea soțului său decedat: I. 500.000 lei pentru terminarea noului local de școală din comuna Poiana-Câmpina, cu condiția ca școala să poarte numele de Școala „Nicolae St. Marin“. II. 500.000 lei, cari vor fi depuși la o bancă pe numele comitetului școlar din comuna Poiana și desemnată de el, cu condiția ca această sumă să formeze un fond inalienabil și neatacabil cu denumirea de „Fondul Ana și Nicolae St. Marin“ de al cărui uzufruct dela depunerea și până la încetarea din viață a d-nei Ana N. St. Marin să bene-*

ficienze d-sa iar dela acea dată să beneficieze comitetul școlar pentru întreținerea școlii „Nicolae St. Marin“. Comitetul școlar a acceptat și a făcut intervențiile necesare către organele superioare pentru aprobare. — Câți nu se găsesc în această scumpă țară cari ar putea face și mai mult și nu fac?

Scăderea tăriei băuturilor spirituoase.

Față de ravagiul de neînchipuit pe care alcoolismul îl face asupra sănătății publice, în special în clasa muncitorilor și a țăranilor, marii consumatori a băuturilor alcoolice tari, basamac, etc., distrugând vloga acestei țări, legiuitorul român, a intervenit regulamentând pe lângă alte măsuri menite să combată această plagă socială și tăria băuturilor alcoolice, fixând-o la maximum 30 grade. Având în vedere marele interes național și social urmărit prin micșorarea tăriei băuturilor alcoolice, Ministerul de agricultură și domenii, direcția viticulturii, aduce pe această cale la cunoștința tuturor, că dispozițiile categorice ale legii de represiunea fraudelor în prepararea și comerțul băuturilor alcoolice, prin care se fixează tăria alcoolică a rachiurilor naturale și industriale la maximum 30 grade, nu poate fi mărită sub nici un motiv. Orice abatere dela dispozițiile de mai sus, constituie o contravenție și atrage aplicarea riguroasă a sancțiunilor severe a legii.

Taxe comunale desființate. Începând cu anul acesta, Min. de Interne, Direcțiunea comunală, a desființat următoarele taxe comunale, cari nu au justificare legală: 1. Taxele și contribuțiunile cari depășesc prevederile legii maximului taxelor și contribuțiilor comunale. 2. Taxele pe câni. 3. Din taxele pentru vânzarea vitelor se va suprima ori cea prevăzută în legea maximului (100 Lei de vită mare, 20 Lei mică, 50 Lei porci) ori cea pentru locul ocupat în târguri. 4. Taxele pe terenuri agricole, fânațe, pășuni; pe locuințe, pe vin și alte băuturi spirituoase; pe bariere sau vamă, pe vehicule de orice natură la intrarea în comună sau la trecerea podurilor. 5. Taxele pentru întreținerea trotuarelor; pentru mașinile de treerat; pentru rechizite necesare pompierilor; pentru iluminatul străzilor, curățitul coșurilor, plata hornarilor; pentru

întreținerea administrației comunale, serviciul cadastral, întreținerea locuinței notarului și altele asemenea cari nu au nici o bază legală. În acelaș timp se suprimă: Taxele de manipulare care le încasează notarii pentru lucrări oficioase, cum sunt cele pentru eliberarea, prescrierea și transcrierea билетelor de vite. Dealtfel aceste din urmă sunt desființate și prin tariful aprobat de Minister, conform art. 372 din legea pentru unificarea administrativă.



BIBLIOGRAFIE



Preot C. Dron:

„Idealul creștin și slujitorii lui“. Prețul 50 lei, București 1927.

Într'un volum de 96 pagini, păr. Dron, fruntaș al clerului nostru și cunoscut de altfel și din alte publicații, precum și din frumoasele articole religioase publicate în ziarul „Universul“, dar și din redactarea admirabilei foi economice-populare dela Iași „Zorile“, supune unei severe, dar foarte obiective analize toată structura sufletească a societății omeniești de azi, pentru a arăta limpede, că oricât de multe și mari ar fi realizările și cuceririle tehnice și civilizației moderne, adevăratul progres este încă departe, căci lipsește adevărata călăuză morală, lipsește idealul creștin, singurul în stare să oprească omenirea de pe povârnișul dezastrului, pe care au pornit-o vițiile, care-i pulverizează însăș temelia. De aceea păr. Dron cu tot dreptul accentuează imperioasa datorie a slujitorilor bisericești de a propovădui, infiltra și realiza pretutindeni doctrina și pilda Mântuitorului, căci numai când idealul creștin va fi farul conducător pentru oameni, numai atunci se va putea înfăptui și adevăratul progres. Iată de ce cartea păr. Dron merită, fără a face reclamă ieftină, să fie citită de oricine, și mai ales de slujitorii altarului. B.



PARTEA OFICIALĂ



CONSILIUL EPARHIAL ORT. ROM. DIN CLUJ
Nr. 348—1928.

Danii pentru Catedrală

Preotul Emilian Repede din Râpa-Rimeț donație 500 lei, Nicolae Vulcu proprietar în Târgul-Murăș donație 300 lei, Prof. Aurel Gliga din Cluj colectă 1700 lei, Prof. Aurel Gliga din Cluj donație 1000 lei, Preot Vasile Maxa din Gârbova de sus donație 100 lei, Preot Vasile Butura din Sălciua de jos colectă 830 lei, Emil Macelariu prim cont. la Camera de comerț Cluj donație 1000 lei, Dr. Constantin Stanca, docent univ. Cluj donație 3000 lei. Total

Lei 8430.—
Colecta anterioară „ 538.650.20
Total. gen. în 1927 Lei 547.080.20

Acesta este rezultatul colectei noastre din anul trecut la apelul Nr. 7540—1926. Au rămas unii domni, cari nici până acum nu ne-au restituit lista de colectă, ce le-am anexat la apelul susamintit, ori care ar fi rezultatul, — îi rugăm și pe această cale să-le trimită.

Anul acesta am lansat un nou apel, în nădejdea, că nici acesta nu va rămânea fără rezultat, deoarece va trebui multă cheltuială, până când vom putea termina zidirea *Catedralei*, a cărei lipsă se simte atât de mult. — Sperăm, că îndeosebi preoții noștri ne vor sta în ajutor și vor stăruii la enoriașii lor să jertfească și ei mai mult în acest mare scop.

Cluj, la 19 Ianuarie 1928.

Nicolae Ivan m. p.
Episcop.

Nr. 250—1927.

1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. II. *Ida-mare* cu filiala Brătieni și Stupini, în protopopiatul Bistriței, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariție în revista „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat conf. cualificațiunei.
2. Casă parohială cu edificii economice și grădină.
3. Sesiune parohială de 32 jug.
4. O zi de clacă dela fiecare familie.
5. Stola corespunzătoare vremilor de azi.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile instruate conform noului regulament pentru parohii și însoțite de toate documentele de cualificațiune, certificat de serviciu precum și certificate de încuviințare dela Ven. Consiliu Eparhial, subsemnatului oficiu în Bistrița, și având prealabilă încuviințare dela acesta, se vor putea prezenta și în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Bistrița, 5 Iulie 1927.

Oficiul protopopesesc ortodox român, în conțelegere cu Consiliul parohial

Grigore Pletosu prot.